

Ekonomisk uppföljning för Socialnämnden

*Antagen av Socialnämnden
Mars månad 2026*

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Drift	5
2.1 Prognos helår och budgetavvikelse (tkr)	6

1 Inledning

I den av Kommunfullmäktige beslutade Mål och budget 2025 uppdras nämnderna att motta ekonomisk uppföljning tre till fyra gånger under verksamhetsåret. Uppföljningen ska rapporteras till nämnderna första gången per februari och sista gången i samband med delårsbokslutet. Utöver detta kan en behovsprövad prognos presenteras på nämndnivå enbart om nämnden uppvisar underskott i tidigare uppföljningar eller om något annat väsentligt har skett. Beslutet om att motta den ekonomiska uppföljningen ska anmälas till kommunstyrelsen.

2 Drift

Sammanfattning

Prognosen för Socialnämnden per mars månad visar ett underskott på 3 miljoner kronor vilket är en förbättring med 3 miljoner kronor jämfört med februariprognosen. Den prognostiserade avvikelsen är nu marginell och uppgår till 0,73% i förhållande till nämndens budgetram. Det kvarvarande underskottet beror främst på oväntat stora volymökningar inom familjehemsvård för barn, HVB-hem för vuxna inom skadligt bruk och beroende samt socialpsykiatri. Därtill är den budgeterade avvikelsen ännu inte helt löst.

Efter februariprognosen som visade ett underskott på - 6 miljoner fick förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för ekonomi i balans, förutsatt att underskottet kvarstår. Samtliga enheter har därför fått i uppdrag att se över sina intäkter och kostnader och identifiera åtgärder som kan bidra till att nämnden som helhet når en budget i balans.

Årsprognosen har därefter kunnat minskas genom bland annat dessa åtgärder:

Vakanshållning av tjänster inom enheterna Råd och stöd och Barn och unga utredning samt två månader tidigare avslut av konsult inom enheten Barn och familj. Därtill utesluts sommarvikarier inom vuxnenheten och stödboendet. Enheterna har också sett över sin samverkan så att arbetstoppar kan stöttas från olika håll inom organisationen. Ytterligare åtgärder beskrivs under respektive verksamhet, liksom de uppdaterade volymbedömningar som också ligger till grund för den förbättrade prognosen.

Det är samtidigt viktigt att påminna om att volymerna i Knivsta kommun är relativt små, vilket innebär att enstaka placeringar kan medföra betydande kostnadsförändringar och ha en stor påverkan på prognosen även under resten av året.

Beskrivning

Marginella avvikelser återfinns inom:

- Nämnd- och styrelseverksamhet
- Insatser LSS i ordinärt boende
- Färdtjänst och riksfärdtjänst
- IFO, öppenvård och stöd
- IFO, ekonomiskt bistånd
- Flyktingmottagande
- Arbetsmarknadsåtgärder
- Konsumentrådgivning och energirådgivning

LOV hemtjänst och delegerad HSL beräknas få ett underskott på 2 miljoner kronor jämfört med budget 2026. Budgeten byggde på antagandet om en 12-procentig volymminskning efter öppnandet av det särskilda boendet Villa Ängby, men hittills ser effekten för helåret ut att istället bli ca 9 procent. Inom hemtjänstens egenregi pågår flera olika effektiviseringsarbeten, bland annat i form av ett pilotprojekt rörande den dagliga manuella och digitala planeringen och en förändrad sommarbemanning som bland annat förväntas minska på arbetstid till introduktioner av timvikarier. I prognosen beräknas den samlade effekten för innevarande år till 0,5 mkr.

Vård & omsorg i särskilt/annat boende prognostiserar ett underskott på 5,9 miljoner kronor. Av detta avser 2,1 mkr en ännu inte löst budgetavvikelse, medan 3 mkr förklaras av nya ärenden

inom socialpsykiatrin som innebär större volym än såväl budget som föregående år.

Inom verksamheten finns en budgeterad ekonomisk avvikelse på 3,3 mkr, men som redovisas i tabellen på ett separat rad. Den har delvis kunnat reduceras genom att intäkter från riktade statsbidrag blivit 1,2 mkr högre än budgeterat, vilket kommit flera verksamheters ekonomiska resultat till godo.

Genom samarbete med hemsjukvården kan Estrids gård kostnadsneutralt hantera pågående vakans av sjuksköterska, vilket annars hade medfört en fördyring.

Insatser LSS i boende med särskild service prognostiserar ett överskott på 1,6 miljoner kronor jämfört med budget och med 651 tkr jämfört med föregående prognos. Orsaken är förändringar inom befintliga boendebeslut.

IFO vård och stöd institution/annat boende prognostiserar ett överskott på 0,3 miljoner kronor. Det är här den största volymökningen skett med nio familjehemsplaceringar utöver det som varit budgeterat för perioden. Genom att verksamheten aktivt arbetar för egen familjehemsrekrytering har årsprognosen nu kunnat läggas 0,5 mkr lägre än vid föregående prognos. Trots detta uppgår kostnaderna för placeringsformen till 3,7 mkr över budget och prognosen innehåller mycket lite utrymme för tillkommande placeringar under resten av året.

Budgeterade utrymmet för helt nya placeringar inom HVB barn och vuxen skadligt bruk och beroende har nu i prognosen justerats nedåt för årets resterande 8 månader till en något lägre nivå än budgeterat för perioden.

Enligt beslut från kommunfullmäktige 2026-03-26, KF § 33, kommer socialnämnden att tilldelas ytterligare 2,6 miljoner från det generella statsbidraget för två nya lagkrav: stärkt anhörigstöd samt aktivitetskravet inom ekonomiskt bistånd, vilket bland annat kommer att innebära minst fem nya tjänster. Detta har redan inräknats i nämndens prognos på totalen.

Vad gäller bokslutsreglering av verksamheten **Insatser LSS i ordinärt boende** prognostiseras en återbetalning till finansförvaltningen på 0,3 miljoner kronor, då antal individer som nämnden betalar för bedöms landa på 17 och inte 18 som är volymen i mål och budget 2026.

2.1 Prognos helår och budgetavvikelse (tkr)

Nämndens verksamheter	Nettokostnad 2025	Budget 2026	Tillägg och avdrag 2026	Prognostiserad nettokostnad 2026	Prognostiserad budgetavvikelse 2026
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 592	1 518		1 518	0
Vård och omsorg enligt SoL och HSL					
-LOV - hemtjänst och delegerad HSL	39 512	35 594		37 573	-1 979
-Vård & omsorg i ordinärt boende övrigt	37 662	35 416		35 783	-367
-Vård & omsorg i särskilt/ annat boende	104 453	117 675	18	123 632	-5 939
Ekonomisk avvikelse	0	3340		2119	1 221

Vård och omsorg enligt LSS och SFB					
-Insatser LSS i ordinärt boende	42 042	46 841	-362	46 490	-10
-Insatser LSS i boende med särskild service	61 199	66 193		64 615	1 578
Färdtjänst och riksfärdtjänst	10 878	10 207		10 182	25
Individ och familjeomsorg					
-IFO öppenvård och stöd	31 114	34 273		33 908	365
-IFO vård och stöd institution/annat boende	37 618	41 421	54	41 158	317
-IFO, ekonomisk bistånd	13 073	14 942		14 809	133
Flyktingmottagande	-5 459	-3 727		-5 305	1 578
Arbetsmarknadsåtgärder	6 093	6 524		6 445	79
Konsumentrådgivning och energirådgivning	264	100		100	0
Budget & Skuldrådgivning	210	0		0	0
Summa socialnämnd	380 251	410 317	-290	413 027	-3 000